

Udarbejdet 18-12-2020
SDS-version 1.0

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn: Quick start
Produkt-nr.: -

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes**Anbefalede anvendelser:**

Autobranschen.

Anvendelser der frarådes:

Må kun anvendes som beskrevet ovenfor, andre anvendelser skal ske i samråd med leverandøren.

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet**Firmanavn og adresse:**

Lindemann ApS
Svalehøjvej 7
3650 Ølstykke
Denmark

Kontaktperson og mail:

sbl@lindemann.dk

Sikkerhedsdatabladet er udarbejdet og valideret af:

Mediator A/S, Centervej 2, 6000 Kolding. Konsulent: KN

1.4. Nødtelefon

Giftlinien: +45 82 12 12 12

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

CLP (1272/2008):
Aerosol 1;H222, H229
Skin Irrit. 2;H315
STOT SE ;H336
Aquatic Chronic 3;H412

Ordlyd af H-sætninger – se nedenfor i punkt 16.

2.2. Mærkningselementer**Signalord:**

Fare

Yderst brandfarlig aerosol. (H222)
Beholder under tryk. Kan sprænges ved opvarmning. (H229)
Forårsager hudirritation. (H315)
Kan forårsage sløvhed eller svimmelhed. (H336)
Skadelig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger. (H412)

Hvis der er brug for lægehjælp, medbring da beholderen eller etiketten. (P101)
Opbevares utilgængeligt for børn. (P102)
Holdes væk fra varme, varme overflader, gnister, åben ild og andre antændelseskilder. Rygning forbudt. (P210)
Spray ikke mod åben ild eller andre antændelseskilder. (P211)
Må ikke punkteres eller brændes, heller ikke efter brug. (P251)
Beskyttes mod sollys. Må ikke udsættes for temperaturer på over 50 °C/122 °F. (P410 + P412)
Indholdet/holderen bortskaffes i overensstemmelse med lokale regler. (P501)

2.3. Andre farer

Produktet indeholder organiske opløsningsmidler. Udsættes man gentagende gange for organiske opløsningsmidler, kan det skade centralnervesystemet og de indre organer som f.eks. lever og nyrer.

Anden mærkning:

-

Andet

-

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer**3.1/3.2. Stoffer / Blandinger**

Indholdsstof	Index-nr. / REACH-Reg. nr.	CAS-nr.	EF-nr.	CLP-klassificering	Vgt/Vgt %	Note
Butan	601-004-00-0 / 01-2119474691-32-xxxx	106-97-8	203-448-7	Flam. Gas 1;H220, Press. Gas;H280	<60	-
Propan	601-003-00-5 / 01-2119486944-21-xxxx	74-98-6	200-827-9	Flam. Gas 1;H220, Press. Gas;H280	<60	-
Isobutan	601-004-00-0 / 01-2119485395-27-xxxx	75-28-5	200-857-2	Flam. Gas 1;H220, Press. Gas;H280	<60	-
Dimethylether	603-022-00-4 / -	60-29-7	200-4647-2	Flam. Liq. 1;H224, Acute Tox. 4;H302, STOT SE 3;H336, EUH 019, EUH 066	<25	2
Destillater (råolie), hydrogenbehandlede lette	649-328-00-1 / -	64742-49-0	265-151-9	Flam. Liq. 2;H225, Asp. Tox. 1;H304, STOT SE 3;H336, Aquatic Chronic 2;H411	<20	2, 3
Isopentan	601-006-00-1 / -	78-78-4	201-142-8	Flam. Liq. 2;H225, Asp. Tox. 1;H304, STOT SE 3;H336, Aquatic Chronic	<5	-
Carbondioxid	- / -	124-38-9	204-696-9	-	<5	1

- 1) Stoffet er optaget på EU's grænseværdiliste for erhvervsmæssig eksponering.
- 2) Stoffet er optaget på Arbejdstilsynets liste over organiske opløsningsmidler.
- 3) Asp. Tox. 1;H304 bortfalder p.g.a. anvendelse som aerosoler.

Se endvidere punkt 16.

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger**4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger****Indånding:**

Søg frisk luft.

Hold den tilskadekomne under opsyn.

Søg læge ved vedvarende ubehag.

Indtagelse:

I tilfælde af sprøjt/stænk i munden:

Skyl munden grundigt og drik 1-2 glas vand i små slurke.

Søg læge ved vedvarende ubehag.

Hudkontakt:

Fjern forurenede tøj.

Vask huden med vand og sæbe.

Søg læge ved vedvarende ubehag.

Øjenkontakt:

Hvis produktet kommer i øjnene skylles med vand (helst fra øjenskyller) til irritationen ophører. Søg læge ved fortsat irritation.

Forbrænding:

Skyl med vand, indtil smerterne ophører. Fjern tøj, som ikke er fastbrændt - søg læge/sygehus, fortsæt om muligt skylningen til lægen overtager behandlingen.

Øvrige oplysninger:

Ved henvendelse til læge medbringes sikkerhedsdatablad eller etiket.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Irritative virkninger: Produktet indeholder stoffer som er lokalirriterende ved hud/øjenkontakt eller ved indånding. Kontakt med lokalirriterende stoffer kan resultere i, at kontaktområdet bliver mere udsat for optag af skadelige stoffer som fx allergener.

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Vis dette sikkerhedsdatablad til læge eller skadestue.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse**5.1. Slukningsmidler**

Sluk med pulver, skum, kulsyre eller vandtåge.
Brug ikke vandstråle, da det kan sprede branden.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Yderst brandfarlig aerosol.
PAS PÅ! Aerosoldåser kan eksplodere.
Opvarmning vil forårsage trykstigning i emballagen med fare for sprængning.
Ved brand dannes farlige røggasser.
Lukkede beholdere, der udsættes for ild, afkøles med vand.

5.3. Anvisninger for brandmandskab

Hvis der er risiko for udsættelse for dampe og røggasser, skal der bæres luftforsynet åndedrætsværn.
Hvis det kan gøres uden fare, fjernes beholdere fra det brandtruede område. Undgå indånding af dampe og røggasser - søg frisk luft.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld**6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer**

Brug personlige værnemidler – se pkt. 8.
Træf foranstaltninger mod statisk elektricitet. Benyt gnistfrit værktøj og eksplosionssikret udstyr.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Undgå unødig udslip til omgivelserne.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Mindre spild tørres op med en klud.

6.4. Henvielse til andre punkter

Se punkt 8 for værnemiddeltpe.
Se punkt 13 for bortskaffelse.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring**7.1. Forholdsregler for sikker håndtering**

Se under punkt 8 for oplysninger om forholdsregler ved brug og personlige værnemidler.
Produktet bør anvendes under velventilerede forhold.
Rygning og brug af åben ild forbudt.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Produktet bør opbevares forsvarligt, utilgængeligt for børn og ikke sammen med levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler o.lign.
Beholder under tryk. Skal beskyttes mod sollys og må ikke udsættes for temperaturer over 50 °C.
Undgå direkte sollys.
Oplagring skal ske i overensstemmelse med de lokale forskrifter for stedlig brandmyndighed.

7.3. Særlige anvendelser

Se anvendelse pkt. 1.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler**8.1. Kontrolparametre**

Grænseværdier ifølge bekendtgørelse nr. 698 af 28/05/2020 om grænseværdier for stoffer og materialer:

Indholdsstof	Grænseværdi ppm / mg/m ³	Anmærkning
Butan	500 / 1200	-
Propan	1000 / 1800	-
Dimethylether	100 / 309	E
Destillater (råolie),	25 / 180	-
Isopentan	500 / 1500	E
Carbondioxid	5000 / 9000	E

E = Stoffet har en EF-grænseværdi.

DNEL/PNEC-værdier:**DNEL Dimethylether**

	Arbejdstagere	Forbrugere
Inhalation - Kroniske Systemiske	308 mg/m ³	54,5 mg/m ³
Inhalation - Akutte Systemiske	616 mg/m ³	-
Dermalt - Kroniske Systemiske	44 mg/kg bw/day	15,6 mg/kg bw/day
Oral - Kroniske Systemiske	-	15,6 mg/kg bw/day
Oral - Akutte Systemiske	-	15,6 mg/kg bw/day

DNEL Isopentan

	Arbejdstagere	Forbrugere
Inhalation - Kroniske Systemiske	3000 mg/m ³	643 mg/m ³
Dermalt - Kroniske Systemiske	432 mg/kg bw/day	214 mg/kg bw/day
Oral - Kroniske Systemiske	-	214 mg/kg bw/day
Oral - Akutte Systemiske	-	214 mg/kg bw/day

PNEC Dimethylether

Ferskvand	2 mg/L
Intermittent releases (Ferskvand)	1,65 mg/L
Havvand	0,2 mg/L
Jord	0,2 mg/L

8.2. Eksponeringskontrol

Der findes ikke et eksponeringsscenarie til dette produkt.

Egnede foranstaltninger til eksponeringskontrol:

Brug værnemidler som angivet nedenfor.

Vask hænder før pauser, toiletbesøg og efter endt arbejde.

Der må ikke spises, drikkes eller ryges under brugen af dette produkt.

Særligt arbejdstøj må ikke bæres under spisepauser.

Personlige værnemidler:**Åndedrætsværn:**

Normalt ikke påkrævet.

Ved utilstrækkelig ventilation skal der anvendes åndedrætsværn med filter A2.

Beskyttelse af hænder:

Brug beskyttelseshandsker af nitrilgummi.

Beskyttelse af øjne/ansigt:

Normalt ikke påkrævet.

Brug beskyttelsesbriller ved risiko for stænk i øjnene.

Beskyttelse af hud:

Normalt ikke påkrævet.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet:

Det skal sikres at lokale regler for udledning overholdes.

PUNKT 9: Fysiske og kemiske egenskaber**9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber**

Udseende:	
Tilstandsform:	Aerosol
Farve:	-
Lugt:	-
Lugttærskel:	-
pH:	-
Smeltepunkt/Frysepunkt (°C):	-
Begyndelseskogepunkt og kogepunktsinterval (°C):	-
Flammepunkt (°C):	-
Fordampningshastighed:	-
Antændelighed (fast stof, luftart):	-
Øvre/nedre antændelses- eller eksplosionsgrænser (vol-%):	-
Damptryk:	-
Dampmassefylde (luft=1):	-
Relativ massefylde:	-
Opløselighed:	-
Fordelingskoefficient: n-oktanol/vand:	-
Selvantændelsestemperatur (°C):	-
Dekomponeringstemperatur (°C):	-
Viskositet:	-
Eksplorative egenskaber:	-
Oxiderende egenskaber:	-

9.2. Andre oplysninger

Ingen.

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet**10.1. Reaktivitet**

Ingen data.

10.2. Kemisk stabilitet

Produktet er stabilt ved anvendelse efter leverandørens anvisninger.

10.3. Risiko for farlige reaktioner

Ingen kendte.

10.4. Forhold, der skal undgås

Undgå opvarmning og kontakt med antændelseskilder.

10.5. Materialer, der skal undgås

Ingen kendte.

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter

Ingen ved de anbefalede opbevaringsforhold.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger**11.1. Oplysninger om fareklasser som defineret i forordning (EF) nr. 1272/2008****Akut toksicitet:**

Datagrundlaget giver ikke anledning til klassificering.

Substans	Eksponeringsvej	Art	Test	Resultat
Butan	Inhalation	Rotte	LC50/ 0,25 Timer	1443 mg/L air
Propan	Inhalation	Rotte	LC50/ 0,25 Timer	1443 mg/L air
Isobutan	Inhalation	Rotte	LC50/ 0,25 Timer	1443 mg/L air
Dimethylether	Oral	Rotte	LD50	1200 mg/kg bw
Dimethylether	Inhalation	Mus	LC50/ 1,5 Timer	31300 ppm
Dimethylether	Dermalt	Kanin	LD50	20000 mg/kg bw
Destillater (råolie), hydrogenbehandlede lette	Oral	Rotte	LD50	> 5000 mg/kg bw
Destillater (råolie), hydrogenbehandlede lette	Inhalation	Rotte	LC50/ 4 Timer	> 5610 mg/m ³ air
Destillater (råolie), hydrogenbehandlede lette	Dermalt	Kanin	LD50	> 2000 mg/kg bw
Isopentan	Oral	Rotte	LD50	> 2000 mg/kg bw
Isopentan	Inhalation	Rotte	LC50/ 4 Timer	21000 ppm

Hudætsning/irritation:

Virker irriterende på huden - kan medføre rødme.

Alvorlig øjenskade/øjenirritation:

Kan fremkalde irritation af øjet.

Respiratorisk sensibilisering eller hudsensibilisering:

Datagrundlaget giver ikke anledning til klassificering.

Kimcellemutagenicitet:

Datagrundlaget giver ikke anledning til klassificering.

Carcinogenicitet:

Datagrundlaget giver ikke anledning til klassificering.

Reproduktionstoksicitet:

Datagrundlaget giver ikke anledning til klassificering.

Enkel STOT-eksponering:

Produktet afgiver dampe fra organiske opløsningsmidler, der kan give sløvhed og svimmelhed. I høje koncentrationer kan dampene give hovedpine og beruselse.

Gentagne STOT-eksponeringer:

Langvarig eller gentagen indånding af dampe kan give skader på centralnervesystemet.

Aspirationsfare:

Datagrundlaget giver ikke anledning til klassificering.

PUNKT 12: Miljøoplysninger**12.1. Toksicitet**

Substans	Testens varighed	Art	Test	Resultat
Butan	96 Timer:	Fisk	LC50	49,9 mg/L
Butan	48 Timer:	Dafnier	LC50	69,43 mg/L
Butan	96 Timer:	Alger	EC50	19,37 mg/L
Propan	96 Timer:	Fisk	LC50	49,9 mg/L
Propan	48 Timer:	Dafnier	LC50	69,43 mg/L
Propan	96 Timer:	Alger	EC50	19,37 mg/L
Isobutan	96 Timer:	Fisk	LC50	49,9 mg/L
Isobutan	48 Timer:	Dafnier	LC50	69,43 mg/L
Isobutan	96 Timer:	Alger	EC50	19,37 mg/L
Dimethylether	96 Timer:	Fisk	EC50	2260 mg/L
Dimethylether	72 Timer:	Alger	EC50	> 100 mg/L
Isopentan	96 Timer:	Fisk	LC50	4,26 mg/L
Isopentan	48 Timer:	Dafnier	LC50	2,3 mg/L
Isopentan	72 Timer:	Alger	EC50	1,6 mg/L

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Substans	Nedbrydelighed i vandmiljøet	Test	Resultat
Butan	Ja	Gas exchange-biodegradation	385,5 Timer: 100%
Propan	Ja	Gas exchange-biodegradation	385,5 Timer: 100%
Isobutan	Ja	Gas exchange-biodegradation	385,5 Timer: 100%
Isopentan	Ja	OECD Guideline 301 F	28 Dage: 71,43%

12.3.**Bioakkumuleringspotentiale**

Substans	Potentiel bioakkumulerbar	LogPow
Butan	Nej	2,8
Propan	Nej	2,8
Isobutan	Nej	2,8
Dimethylether	Nej	1,05
Isopentan	Ja	4

12.4. Mobilitet i jord

Testdata foreligger ikke.

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Blandingen opfylder ikke kriterierne for PBT eller vPvB.

12.6. Andre negative virkninger

Skadelig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.

PUNKT 13: Bortskaffelse**13.1. Metoder til affaldsbehandling**

Produktet er omfattet af reglerne om farligt affald.

Spild og affald samles i lukkede og tætte beholdere, der bortskaffes via den kommunale affaldsordning for farligt affald med nedenstående specifikationer.

EAK-kode	Beskrivelse	Kemikalieaffaldsgruppe
16 05 04	Gasarter i trykbeholdere (herunder haloner) indeholdende farlige stoffer	Z

Særlig mærkning:

-

Forurenet emballage:

Tom emballage og rester skal afleveres til den kommunale affaldsordning for farligt affald.

PUNKT 14: Transportoplysninger

Produktet er omfattet af konventionerne om farligt gods.

14.1 -14.4.**ADR**

14.1. UN-nummer eller ID-nummer	14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)	14.3. Transportfareklasse(r)	14.4. Emballagegruppe
1950	AEROSOLER	2.1	-

IMDG

14.1. UN number or ID	14.2. UN proper shipping name	14.3. Transport hazard class(es)	14.4. Packing group
1950	AEROSOLS	2.1	-

14.5. Miljøfarer

-

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren

-

14.7. Bulktransport til søs i henhold til IMO-instrumenter

Ikke relevant.

PUNKT 15: Oplysninger om regulering**15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø****Kilder:**

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 301 af 13. maj 1993 om fastsættelse af kodenumre, med senere ændringer.

Bekendtgørelse om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser) - BEK nr. 1793 af 18/12/2015.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde, med senere ændringer.

Bekendtgørelse nr. 1369 af 25. november 2015 om markedsføring og mærkning af flygtige organiske forbindelser i visse malinger og lakker samt produkter til autoreparationslakering.

Bekendtgørelse nr. 1075 af 24. november 2011 om klassificering, emballering, mærkning, salg og opbevaring af stoffer og blandinger, med senere ændringer.

Bekendtgørelse nr. 115 af 26. januar 2017 af lov om kemikalier.

Bekendtgørelse om særlige pligter for fremstillere, leverandører og importører m.v. af stoffer og materialer efter lov om arbejdsmiljø - BEK nr. 1794 af 18/12/2015.

Bekendtgørelse nr. 698 af 28/05/2020 om grænseværdier for stoffer og materialer.

Bekendtgørelse nr. 224 af 08/03/2019 om affald, med senere ændringer.

Anden mærkning:

-

Anvendelsesbegrænsninger:

Unge under 18 år må ikke erhvervsmæssigt anvende eller udsættes for produktet. Unge over 15 år er dog undtaget denne regel, hvis produktet indgår som et nødvendigt led i en uddannelse. (jf. dog Arbejdstilsynets Bekendtgørelse nr. 239 af 06/04/2005 om unges arbejde).

Ved en arbejdspladsvurdering skal det sikres, at ansatte ikke er udsat for påvirkninger, der kan indebære en risiko ved graviditet eller amning (jf.

Arbejdstilsynets Bekendtgørelse nr. 1234 af 29/10/2018 om arbejdets udførelse).

Krav om særlig uddannelse:

-

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

Ingen.

PUNKT 16: Andre oplysninger

Udarbejdet på baggrund af EU forordning 1907/2006 (REACH)

Andre oplysninger:**Kilder:**

EU forordning nr. 1907/2006 (REACH), med senere tilpasninger.

EU forordning nr. 1272/2008 (CLP), med senere tilpasninger.

EU forordning nr. 276/2010

Direktiv 2000/532/EF

ECHA – Det europæiske kemikalieagentur.

Den fulde ordlyd af H sætninger omtalt i punkt 2+3:

H220	Yderst brandfarlig gas.
H222	Yderst brandfarlig aerosol.
H224	Yderst brandfarlig væske og damp.
H225	Meget brandfarlig væske og damp.
H229	Beholder under tryk. Kan sprænges ved opvarmning.
H280	Indeholder gas under tryk, kan eksplodere ved opvarmning.
H302	Farlig ved indtagelse.
H304	Kan være livsfarligt, hvis det indtages og kommer i luftvejene.
H336	Kan forårsage sløvhed eller svimmelhed.
H411	Giftig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.
H412	Skadelig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.

Klassificering i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008:

Aerosol 1;H222, H229	Ekspertvurdering
Skin Irrit. 2;H315	Beregningsmetode
STOT SE ;H336	Beregningsmetode
Aquatic Chronic 3;H412	Beregningsmetode

Forkortelser og akronymer anvendt i sikkerhedsdatabladet:

REACH: Registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier. Forordning (EF) nr. 1907/2006.

CLP: Forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering.

CAS-nr.: Chemical Abstracts Service-nummer.

EF-nr.: EINECS- og ELINCS-nummer (se også EINECS og ELINCS).

DNEL: Afledt nuleffektniveau (Derived No-Effect Level).

PNEC: Beregnet nuleffekt-koncentration (Predicted No Effect Concentration).

STOT: Specifik målorgantoksicitet (Specific Target Organ Toxicity).

LD50: Dødelig dosis (Lethal Dose) for 50 % af en forsøgspopulation.

LC50: Dødelig koncentration (Lethal Concentration) for 50 % af en forsøgspopulation.

EC50: Den effektive stofkoncentration, der medfører 50 % af maksimal respons.

PBT: Persistent, bioakkumulerende og toksisk stof (Persistent, Bioaccumulative and Toxic).

vPvB: Meget persistent og meget bioakkumulerende (Very Persistent and Very Bioaccumulative).

NOEC: Den højeste afprøvede koncentration, hvor der i en undersøgelse ikke er observeret en statistisk signifikant virkning i den eksponerede population sammenholdt med en passende kontrolgruppe (No Observed Effect Concentration).

NOAEL: Den højeste afprøvede dosis eller det højeste afprøvede eksponeringsniveau, hvor der ikke optræder statistisk signifikante stigninger i hyppigheden eller alvorligheden af de skadelige virkninger mellem den eksponerede population og en passende kontrolgruppe. Der kan opstå visse effekter ved dette niveau, men de opfattes ikke som skadelige eller prækursorer for skadelige virkninger.

Andet:

Oplysningerne i dette sikkerhedsblad gælder kun produktet nævnt i punkt 1 og er ikke nødvendigvis gældende ved brug sammen med andre produkter.

Der er foretaget ændringer i følgende punkter:

-

Dette sikkerhedsdatablad erstatter version:

-